

Välkommen till det sista medlemsbladet för i år. Vi kan konstatera att vi kunnat genomföra en del av det som vi i styrelsen planerat för Fyrbodalen men inte allt.

Styrelsen gratulerar Bäckefors hembyggs- och framtidsförening till utmärkelsen Årets Grupp i Fyrbodalen – läs mera i medlemsbladet nedan. Nu är det bestämt att Landsbygdsriksdagen kommer att genomföras den 20-22 maj. Mer information kommer Riksorganisationen att lämna i början på nästa år.

UPPMANING!

Vet du med dig att någonting förändrats i din förening så glöm inte att meddela oss så vi kan uppdatera våra register.

Ta en kontakt med
Carina Thorstensson
carina@smedgard.se
070 391 16 17

Foto: Eivor Johansson, HSSL Fyrbodalen

AKTUELLT I FYRBODAL

NÅGRA ORD FRÅN STYRELSEN

Efter att under drygt ett och ett halvt års tid haft digitala möten, har styrelsen nu äntligen kunnat genomföra två fysiska möten. Det första hade vi den 19 oktober på Ragneruds Camping norr om Högsäter. Mötet inleddes med en tyst minut för vår käre kassör Kjell Fogelberg. Under dagen uppmärksammade vi även Bäckefors Hembyggs- och Framtidsförening för deras idoga arbete med att utveckla sin bygd. Vi kunde nu verkligen konstatera vad viktigt det är med fysiska möten. De digitala mötena kan inte fullt ut ersätta dessa.

Linus Bergstöm, vice VD, berättade lite om deras verksamhet och om hur de ständigt försöker utveckla denna. Ett led i detta är att ändra namn på företaget från Ragnerud Camping till Ragnerud Business AB.

Här kan du avnjuta god mat med närproducerade råvaror, utforska vandringslederna på Kroppefjäll eller ta en tur med kanot på den intill liggande sjön eller bara njuta av den underbara naturen.

Den 19 november hade vi styrelsemöte på Nuntorps Gård som sedan 1943 har varit en plats för kunskapsinläring, utveckling av grön näring och framdrift av grön näring generellt. Skolan har utvecklats från att ha varit en lantmannaskola och en hushållsskola till att vara ett sjudande nav med tio aktörer – alla med fokus på den gröna näringen. Peter Eriksson, verksamhetsledare Gröna Klustret och

Richard Johansson, Nuntorp Gård informerade om Gröna klustret samt satsningen på en biokolspanna.

Rent administrativt har det varit mycket jobb för styrelsen att implementera ett nytt medlemsregister och ny webbplattform. Detta är inte klart utan arbetet är som intensivast just nu och en tid framöver. Ni kommer säkert att höra från oss då medlemsregistret ska kompletteras både med föreningarnas organisationsnummer och nytt samtycke enligt GDPR som kan behövas.

Vi blickar nu framåt och hoppas på ett bra verksamhetsår 2022.

Styrelsen för HSSL Fyrbodalen

GRÖNA KLUSTRET NUNTORP

Här samlas gröna näringar för att tillsammans utbyta kunskap och erfarenhet. Kurser, seminarier och uppdragsutbildningar är ytterligare en del i vår verksamhet. Syftet med Leaderprojektet, att skapa ett grönt kluster, är att det ska främja hållbar utveckling och tillväxt av de gröna näringarna. Det ska också stärka och utveckla befintliga företag men framförallt främja och stimulera nyföretagande, med fokus på ungdomar och utrikesfödda. Målet med projektet är att bygga upp klustret, engagera aktörer, anordna nätverksträffar, samordna utbildning och stötta nyföretagande.

[Klicka här för att läs mera om Gröna Klustret Nuntorp](#)

ÅRETS GRUPP I FYRBODAL

Sven-Rune Svensson, MayLis Svensson, Christer Johansson
Foto: Eivor Johansson HSSL Fyrbodol

Organisationen Hela Sverige ska leva, Fyrbodol, delade den 19 oktober ut utmärkelsen "Årets Grupp" inom Fyrbodol till Bäckefors Hembygds- och Framtidsförening. Vid en enkel ceremoni på Ragneruds Camping överlämnade ordförande Christer Johansson, diplom, blommor samt en symbolisk check på 5000 kr till föreningens representanter, MayLis Svensson och Sven-Rune Svensson.

Hela Sverige ska leva Fyrbodals motivering till utmärkelsen lyder så här.

Det är en mycket aktiv förening med över 312 medlemmar som engagerar sig i olika frågor och aktiviteter. Föreningen gör sin röst hörd både mot kommunen och olika myndigheter när det gäller bygden och samhällets utveckling. Exempel på frågor som engagerar är skolan, husinventering, städning av samhället, cykelled, etablering av virkesterminal för att ersätta biltransporter med tågtransporter, cirkulationsplats och trafikmiljö. Föreningen har genom bildandet av en föreningsallians på ett unikt sätt lyckats att engagera både unga och gamla i sin verksamhet. Man låter de unga komma med i verksamheten samtidigt som de äldre tar ett kliv bakåt men är kvar som mentorer och stöttepelare. Under pandemin har föreningen genom nytänkande visat prov på hur tidigare aktiviteter har kunnat genomföras på ett nytt och annorlunda sätt.

FAKTA OM ÅRETS GRUPP HELA SVERIGE SKALL LEVA

Sedan 1986 har Årets lokala utvecklingsgrupp (även kallat Årets Grupp) korats. Utmärkelsen skapades av Svenska Sällskapet för landsbygdsutveckling och sedan 1993 delas det ut i Hela Sverige ska levas regi. Vinnarna har vaskats fram i Sverige på olika sätt (nomineringar till riks, länen etc), en vinnare har sedan utifrån olika kriterier korats genom utmärkelsekommittén på Riks.

Nytt för år 2021 är att länsavdelningen HSSL Fyrbodol har delat ut ett eget pris till Årets Grupp på regional nivå. Den som nomineras har sedan fortsatt chans till vinst eftersom de är HSSL Fyrbodals nominering till rikspriset "Årets lokala utvecklingsgrupp" som avslöjas på riksförbundet Hela Sverige ska levas höstmöte i november.

RAPPORT FRÅN BOKOLPROJEKTET

Christer Johansson, Matti Turpeinen
Foto: Eivor Johansson HSSL Fyrbodol

Nu har vi genomfört ytterligare 2 demonstrationer om hur man kan tillverka egen biokol i sk "Mini-Tiki". Den 15 september var vi inbjudna till Svenneby Hembygdsförening. Matti Turpeinen som har lång erfarenhet av att använda biokol som blä jordförbättring i sina odlingar hade en intressant föreläsning om biokolets historia och goda exempel på hur han använder det i sina odlingar. Här hade vi en trevlig eftermiddag med vetgiriga och kunskapstörstande deltagare. Vi avslutade samvaron med att Svenneby Hembygdsförening bjöd på varm korv med bröd. Korv grillad på de svalnande lågorna från biokolen.

Lördagen den 30 oktober var det Lerdals tur. Här hade vi ett samarrangemang med Lerdals Byalag och Studieförbundet Vuxenskolan. Dagen började med mulet väder och regnet hängande över oss men så småningom klarnade det upp och vi fick en fin eftermiddag. Även här deltog Matti Turpeinen och hans hustru med sina erfarenheter och goda kunskaper. Studieförbundet Vuxenskolan har för avsikt att göra en undervisningsfilm om biokol och av den anledningen filmades delar av demonstrationen. Hela Sverige ska leva, Fyrbodol, bjöd på raggmunkar med fläsk som deltagarna fick värma över de öppna eldarna. Båda arrangemangen lockade närmare 30 deltagare.

Biokolprojektet

Foto: Gratisbild från pixabay.com

Vi vill framföra ett stort tack till Svenneby Hembygdsförening och Lerdals byalag för att vi fick komma.

Vår ambition är att vi ska fortsätta med de här demonstrationerna under år 2022. En är inplanerad till Ljungskile någon gång under mars månad. Vi vill sprida den här kunskapen inom hela Fyrbodol så hör gärna av er till Christer Johansson, mobil 070-6013084, för ytterligare information.

RAPPORT FRÅN TANKESMEDJAN "VI VILL BO I SKÄRGÅRDEN MEN HUR?" OCH PRESENTATION AV MIRIAM ÖHRN

Miriam Öhrn från Kosteröarna. Grundare till Facebook-gruppen Ung kust och landsbygd

Miriam beskriver att hon brinner för att unga återigen ska kunna leva och bo i skärgården. Alltför många kust- och ösamhällen håller på att dö ut och omvandlas till tomma semesterkulisser. Priser på vanliga hus är skyhöga och klassamhället breder sig. Kommunerna säljer ut attraktiv mark till privata aktörer som bygger fler och fler fritidshus i den vackraste natur. Fiskesamhällellas kultur och historia försvinner och med den viktig anknytning och samhörighet till platsen. Mark och sjöbodar som förr behövdes för att försörja sig är reserverade den rika övre medelklassen, enligt Mirjam.

I juli startade Miriam Facebook-gruppen Ung kust och landsbygd och skrev en insändare i GP "Vi unga måste få tillbaka vår ö!" som gav mer respons från hela Bohuskusten än vad hon någonsin kunnat drömma om.

I gruppen diskuteras bland annat frågan om boplikt likt det som finns i Norge och Danmark som ett förslag till att försöka vända den negativa utvecklingen.

Motionen "Boplikt för att stärka landsbygden" från Nicklas Attefjord (MP) ligger inne på Riksdagen. I samma veva har kommunernas ansvar att förse sina invånare med bostäder blivit högaktuellt i Strömstads kommun på grund av att kommunen nyligen sålt kommunal mark till privat aktör under former som kritiserats hårt.

Samma sak händer på så många platser i hela landet där gentrifieringen är väldigt stark. Opinionen växer och vi måste göra nåt åt detta!, avslutar Miriam

HUR FINANSIERAR VI EN HÅLLBAR FRAMTID I BOHUSLÄN

Arwidssonstiftelsen, Thordénstiftelsen och Leader Bohuskust och Gränsbygd anordnade den 2 december på Cirkuskvarn i Forshälla en konferens där de ville inspirera, öka kunskapen och bygga nätverk i syfte att stärka en hållbar och innovativ landsbygdsutveckling i Bohuslän. Konferensen vände sig till politiker och tjänstemän i kommun och region, entreprenörer, näringsliv, lokala företrädare för utvecklingsgrupper, föreningar och civilsamhälle och andra som vill bygga nätverk, samverka och öka sin kunskap. Målet för konferensen var att se om man kunde forma en taskforce för att se över fler vägar till finansiering för en hållbar framtid i Bohuslän.

Det var ett intressant och späckat program med många talare såsom t ex Lena Mossberg som berättade om hur man i brodalen lyckats att utifrån ett unikt fritidsintresse, bergsklättring, lyckats att vända trenden och få en inflyttning till orten. Tomas Andren som är styrelseledamot i Mjöbäcks Sparbanks stiftelse berättade om hur en lokal bank kan engagera sig i olika utvecklingsprojekt. Dagen var över huvudet mycket intressant och givande.

[Klicka här och se programmet med programpunkter och talare.](#)

[Klicka här och streama hela programmet på Youtube.](#)

OBS: De första 15 minuterna fungerade inte ljudet men därefter var det helt OK.

Missa inte presentationen av "Cirkuskvarn" och den fantastiska uppvisningen som och David Hammarberg visade prov på efter lunch.

Text: Eivor Johansson HSSL Fyrbodall

LANDSBYGDSRIKSDAGEN KOMMER ATT GENOMFÖRAS DEN 20-22 MAJ 2022

Foto: HSSL Riks

Nu är det klart att landsbygdsriksdagen kommer att genomföras under år 2022. Den var ursprungligen inplanerad till våren 2020 men har pga pandemin blivit framflyttad men nu är planeringen av den i full gång. Vi ser fram emot en helg då vi kan tanka ny energi, få nya idéer för utvecklingsarbetet där hemma, knyta kontakter, delta på inspirationsresor, seminarier, politikertal och mingel med hundratals deltagare.

Viktiga datum att hålla koll på:

- 27 januari: anmälan öppnar för dig som är anmäld sedan 2020.
- 3 februari: anmälan öppnar för övriga.
- 14 mars: avgiften för anmälan höjs.
- 15 april: sista anmälningssdag.

Uppdaterat program publiceras på Landsbygdsriksdagens hemsida i slutet av januari 2022. Landsbygdsriksdagen kommer vid behov att tillämpa vaccinpass och andra regler som medger största möjliga deltagarantal.

[Mer information finns på Landsbygdsriksdagens hemsida](#)

ANSÖK OM STIMULANSPENGAR TILL FÖRENINGENS NÄSTA PROJEKT

**Sotenäs Fältrittklubb
Lerdals Byalag
Omställning Strömstad
Bäckefors Hembygds-
och Framtidsförening
Sörbygdens samhällsförening
Vikens Byalag, Dals Långed
LEA Kosteröarna
Ärtemarks byalag**

Föreningar som beviljats stimulanspengar.

Hur fungerar det?

Föreningar kan söka max 5 000 kr till projekt/verksamhet som gynnar bygden. Projektet ska genomföras inom 12 månader. Utbetalning sker mot redovisning av kvitton över utgifter, ideella arbetstimmar och en kort skriftlig rapport samt gärna foto. För mera information om Stimulanspengar kontakta Christer Johansson, telefon 070 6013084

Ansökan med e-post till fyrbodal@helasverige.se

Beskriv projektet/verksamheten samt total budget och sökt belopp. Bifoga föreningens stadgar och senaste årsberättelse. Glöm inte föreningens namn och hemsida samt kontaktpersons namn, postadress, telefon och e-postadress. Uppge i vilken kommun föreningen finns. Ansökan kan skickas löpande tills stimulanspengarna är slut. Förstagångsansökan prioriteras.

AKTUELLT FRÅN RIKSORGANISATIONEN FÖR HSSL

ÅRETS LANDSBYGDSUTVECKLARE 2021

Foto: HSSL Riks

2016 startade byggnadsvårdaren Robert Danielsson Face-bookgruppen "Jag räddade ett ödehus" som blivit en mötesplats och inspirationskälla för de som vill rädda gamla byggnader och göra dem till bostäder igen.

[Läs mera Robert Danielssons arbete](#)

ÅRETS GRUPP - TYNDERÅ FÖRENINGSRÅD

Foto: HSSL Riks

I Tynderö, som ligger längst ut vid havsbandet i Timrå kommun i Västernorrland, har man förstått vikten av att samarbeta mellan föreningarna. Tynderö Föreningsråd har fem föreningar som medlemmar vilka träffas regelbundet för att koordinera aktiviteter och lägga upp planer för gemensamma satsningar.

[Läs mera om föreningsrådets arbete](#)

ÅRETS KOMMUN - HYLTE

Foto: HSSL Riks

I landsbygds kommunen Hylte lever man efter devisen "Hela kommunen ska leva". Här har man till exempel inte centraliserat skolorna utan i stället totalrenoverat eller byggt nya skolor på tre orter och utökat med fem förskolor. Från en anslutningsgrad på 6 procent 2015 har nu i princip alla invånare tillgång till bredband. En mobil fritidsgård har startats för att kunna möta ungdomarna där de bor och i Hylte satsas det på nya bostads- och industriområden. Kommunen har inte en enskild tjänsteperson som arbetar med landsbygdsfrågor utan de ser landsbygdsfrågorna som en del av kommunens DNA.

[Läs mera om Hylte kommuns verksamhet](#)

KOMMERSIELL SERVICE EN ALLEMANSRÄTT

Den 14 oktober anordnade Hela Sverige ska levas nationella servicenätverk ett webinarium under rubriken "Kommersiell service en allemansrätt."

Programmet var delvis en framtidsspaning med föreläsningar av branschorganisationen Svensk handel samt företaget OKQ8 men vi fick också konkreta och goda exempel hur vi kan vända utmaningar till möjligheter i våra bygder, med exempel från Moskosel och Stöckebygden.

[Klicka här och streama hela programmet på Youtube.](#)

LÄS MER PÅ HELA SVERIGES HEMSIDA

HELA SVERIGE.

Hela Sverige
ska leva!

[Länk till Hela Sveriges hemsida för dig som vill läsa mera](#)

Till minne
Kjell Fogelberg

En av landsbygdens starka röster har tystnat då Kjell Fogelberg inte längre finns bland oss.

Kjell, du var en kämpe och intresserad av så gott som all ny teknik som kunde förbättra förutsättningarna för landsbygdsbor och för vår gemensamma miljö. Det fanns gott om ideer och projekt, allt ifrån fiberutbyggnad, småskaligt fiske och biokolprocesser, ingenting var för komplicerat och du såg allt som en utmaning.

Kunde inte du, så såg du till att kompetensen kom till oss alla och du var alltid frikostig med att se till att exper-tis fanns på plats vid våra stormöten i Hela Sverige Skall Leva Fyrbodal.

Finurlig, full i påhitt, ihärdig och ständigt ifrågasättande gjorde att du kunde provocera fram reaktioner som ledde till utveckling för bygden och för vår delregion.

Ett hjärta som var fullt av omtanke har nu slutat slå och din kamp mot din sjukdom var den enda du inte vann. För oss i Hela Sverige Skall Leva Fyrbodal är du innerligt saknad, men dina ideer och projekt lever kvar i oss och i vår bygd och vår gemensamma tro om att landsbygden ska leva.

Tack för allt Kjell.

Styrelsen för HSSL Fyrbodal

Nu befinner vi oss i den mörkaste perioden på året men adventsljus-stakarna lyser i våra fönster och utebelysningarna lyser upp våra trädgårdar.

Trots att coronan har fortsatt att prägla vårt samhälle även i år får vi hoppas på ett bra verksamhetsår 2022.

Tänk dock på att fortsätta följa såväl lokala restriktioner från Smittskydd Västra Götaland som Folkhälsomyndighetens aktuella rekommendationer.

Styrelsen för HSSL Fyrbodal vill tacka alla medlemmar för det an-gelägna arbete ni utför i byalag, samhällsföreningar, fiberföreningar och andra föreningar som finns inom vår organisation

En riktigt GOD JUL och GOTT NYTT 2022 önskar vi Er alla.

Styrelsen för HSSL - Hela Sverige Skall Leva - Fyrbodal

Christer Johansson, ordförande, Fägelanda
Inger Fogelberg, vice ordförande, Åmål
Jan Hognert, Munkedal
Maria Brun, Åmål
Camilla Johansson, Uddevalla
Miriam Sannum, Vänersborg

Foto: Eivor Johansson, HSSL Fyrbodal

*För text och bilder ansvarar Maria Brun och Eivor Johansson om annat ej angivits.
Sammanställning av text och bilder, Carl Andersson.*

Kontakta oss: Christer Johansson, tfn. 070 - 6013084, e-post fyrbodal@helasverige.se